

Listy pozyskane z Instytutu Pamięci Narodowej w 1986-1987r.

Dziewięć listów od więźniarek do Polki – opiekunki zatrudnionej w podoboże w Dzierżąnej, napisanych w 1944 r.

1. Autorka jest na okopach. Opisuje swoją sytuację materialną. Pyta o koleżanki z lagru. Pozdrawia polską załogę.
2. Szczęśliwa po powrocie do domu. Są rodzice i siostra.
3. Opowiada o podjęciu pracy. Dziękuje za list i zdjęcia, wdzięczna za cierpliwość i zrozumienie. Krótko charakteryzuje niemieckie opiekunki.
4. Opisuje początki swojej pracy. Przesyła ukłony polskim opiekunkom. Tęskni do adresatki.
5. Jest szczęśliwa z rodziną. Jeszcze nie podjęła pracy. Przyzwyczajają się do normalnego życia. Ludzie z otoczenia jeżdżą na okopy. Zaprasza adresatkę do odwiedzin po wojnie.
6. Opisuje swoją pracę u gospodarza, jest zadowolona. Ludzi wywożą do kopania okopów. Dziękuje za list, chciałaby się zobaczyć z adresatką.
7. Jest u cioci. Marzy, aby spędzić święta w domu. Pyta o koleżanki z lagru.
8. Jest w domu, bardzo zadowolona. Chce wysłać paczkę koleżance do lagru. Dziękuje adresatce za list do jej taty. Pozdrawia polskie opiekunki.
9. Opisuje drogę powrotną do domu i spotkanie z rodzicami. Pozdrawia koleżanki.

Trzy listy od więźniarek do Polki – opiekunki zatrudnionej w podoboże w Dzierżąnej, napisane w 1945 r.

Opisuje tragiczną sytuację rodziny: śmierć mamy i siostr. Czeka na powrót ojca. Wierzy, że żyje. Myśli o przyszłości, chce się uczyć. Dziękuje adresatce za dobro i pomoc. Wspomina koleżanki z lagru. Wyraża nadzieję na spotkanie w przyszłości.

Opisuje swoją sytuację domową. Zaczęła chodzić do szkoły. Wspomina Polaka pracującego w podoboże. Dziękuje za list, oczekuje na przyjazd adresatki.

Życzenia na nowy rok. Wyraża żal, że adresatka już nie pracuje w lagrze.

4 listy od więźniarek do Polki – opiekunki zatrudnionej w podoboże w Dzierżąnej, napisanych w 1946 r.

Rok minął od powrotu z lagru. Straciła rodziców i trzy siostry. Mieszka u cioci. Ocalały brat uczy się w gimnazjum. W wyniku złych warunków w obozie straciła zdrowie.

Opisuje drogę powrotną. Szła do domu dwa tygodnie. Jest w sierocińcu. Dziękuje za kartę, pozdrawia adresatkę i jej rodzinę.

Opisuje sytuację rodzinną. Opowiada o losach niektórych koleżanek z lagru. Pyta o polskie opiekunki w podobozie. Prosi adresatkę o zdjęcie.

Pyta o koleżanki z obozu.

2 listy od więźniarek do Polki – opiekunki zatrudnionej w podobozie w Dzierżąznej, napisane w 1947 r.

Opisuje sytuację w domu po zakończeniu wojny. Prosi o zdjęcia.

Opisuje dzieje rodziny, zmianę miejsca zamieszkania, dość dobrą sytuację materialną. Przedstawia pokrótce, co dzieje się u kilku koleżanek z obozu. Prosi o list.

4 listy od więźniarek do Polki – opiekunki zatrudnionej w podobozie w Dzierżąznej, bez daty lub nie można odczytać daty.

Wyraża zniecierpliwienie oczekiwaniem na zwolnienie. (*Chyba jest na Przemysławej*).

Opisuje sytuację domową.

Autorka jest w domu, pisze na temat kłopotów siostry osadzonej w obozie i sposobów pomocy.

Z Przemysławej chce wrócić na folwark do Dzierżąznej.

Gryps:

Od więźniarki do Polki – opiekunki zatrudnionej w podobozie Dzierżąznej, brak daty. Wyraża chęć spotkania, prosi o list.

Listy od więźniów do rodzin pozyskane od Józefa Witkowskiego w l. 1987- 1989.

1. Od więźniarki do rodziców i siostry, 1944 r. Prosi o szare mydło i pastę do butów.
2. Od więźniarki do cioci i babci, 1944 r. Dziękuje za paczkę.
3. Od więźniarki do cioci, babci i kuzynek, 1944 r. Opisuje pobyt w podobozie, tęskni do rodziny.
4. Od więźniarki do rodziców i rodzeństwa, 1944 r. Prosi o buty, szare mydło, łyżkę do jedzenia.
5. Od więźniarki do cioci i dziadka, 1944 r. Informuje, że wyjeżdża na folwark.

6. Od więźnia do cioci, 1944 r. Dziękuje za paczkę. Informuje, że siostra wyjechała na folwark i tam będzie miała lepiej.

Uwaga: pozycje podkreślone są częścią prywatnych zbiorów **Blanki Magdaleny Hauke**

(Źródło – opracowała Blanka Magdalena Hauke)